

Lokalaftaler om arbejdsforhold i pyntegrøntsæsonen

Af Ole Høgsgård, Skovbrugets Arbejdsgiverforening

Skovbrugets Arbejdsgiverforening har modtaget en del henvendelser om og assisteret nogle medlemmer ved mæglingssmøder om arbejdsforhold i pyntegrøntsæsonen. Spørgsmålene har navnlig omhandlet arbejdstiden, aflønningen og vægten af pyntegrøntbundterne. Indledningsvis må helt generelt understreges, at de arbejdsforhold, der er gennemdrøftet med medarbejderne og aftalt på forhånd, sjældent volder problemer i den travle periode, hvor de – på grund af tidnød og andet pres – ikke altid finder de mest hensigtsmæssige løsninger.

Skovbrugsoverenskomsten repræsenterer en sådan meget omfattende aftale, der dækker alle medlemmer af arbejdsgiverforeningen og næsten alle forekommende arbejder i skoven.

For så vidt angår arbejdet med klippegrønt og juletræer bør overenskomsten dog suppleres med en lokal aftale om de arbejds- og lønforhold, der skal gælde på den enkelte ejendom.

I det følgende gennemgås kort de vigtigste emner, der bør overvejes i forbindelse med indgåelse af lokalaftale om pyntegrønt.

Tidløn eller akkord

Efter overenskomsten skal klipning af grønt og skovning af juletræer udføres på akkord, hvis en af parterne ønsker det.

Til støtte for lokale forhandlinger anfører overenskomsten et sæt *vejledende* akkordpriser, som efter lønstatistikken (se senere) kan medføre en relativ høj timefortjeneste til skovarbejderne, men normalt samtidig også en høj produktivitet og dermed øget dækningsbidrag til virksomheden.

Arbejdet med pyntegrønt kan også udføres på timeløn, hvor de lokale forhold ikke er egnede til akkord, eller hvor parterne i øvrigt er enige om at foretrække timeløn.

Ved timelønsarbejde kan produktiviteten ikke umiddelbart måles, og lønformen indeholder intet incitament til øget indsats.

Arbejdstiden

Den effektive arbejdstid i skovbruget er fra 1. oktober 1988 38 timer om ugen, hvilket ikke altid er tilstrækkeligt, når

leveringsterminer m.v. skal overholdes. Hvis der er brug for flere arbejdstimer end de normale, åbner overenskomsten for følgende tre muligheder:

1. Varierende arbejdstid

Den ugentlige arbejdstid kan være op til 40 timer, blot den *gennemsnitlige* arbejdstid er 38 timer pr. uge. Forudsætningerne herfor er, at der forud fastlægges en plan for indtil 13 uger ad gangen (3 måneder), og at parterne er enige om denne plan.

Arbejdstiden kan altså lægges således, at der bliver flere arbejdstimer til rådighed i en travl periode, når blot den er tilsvarende kortere i en anden periode, f.eks. i den mørkeste vintertid.

2. Overarbejde

Når den dagligt aftalte arbejdstid overskrides, foreligger der overarbejde. Skovarbejderne har pligt til at påtage sig overarbejde i rimeligt omfang, når ledelsen skønner det nødvendigt.

Skovarbejderne kan ikke nægte at udføre overarbejde, men er henvist til at gøre indsigelse ad sædvanlig fagretlig vej, hvis de mener, at overarbejdet er unødvendigt, eller at det benyttes systematisk.

Det skal i denne forbindelse også nævnes, at skovarbejderne i henhold til arbejdsmiljøloven skal have mindst 11 timers sammenhængende hvile i hvert døgn regnet fra normal arbejdstidsbegyndelse.

Overarbejde betales fra 1. oktober 1988, hvad enten man arbejder på timeløn eller på akkord, med et tillæg på 20,59 kr. pr. time for de første 2 timers overarbejde og med 68,62 kr. pr. time for overarbejde derudover.

De aftalte akkordsatser berøres ikke af, om arbejdet udføres inden for eller uden for normal arbejdstid.

3. Skifteholdsarbejde

I skovbruget kan 2-holdsdrift aftales for arbejde med maskiner for arbejdstiden kl. 06.00 til 22.00, idet 1. hold arbejder 38 timer om ugen, og 2. hold 2 timer mindre.

Ved holddriftsarbejde gives et tillæg på 14,10 kr./time for den arbejdstid, der på hverdage ligger mellem kl. 17.00 og kl. 22.00 og et tillæg på 46,45 kr./time på

lørdage mellem kl. 14.00 og 22.00. Desuden får det hold, der arbejder på 2. skift et yderligere tillæg på 95,00 kr. pr. uge.

Ved overgang til holddriftsarbejde skal der gives mindst 3 × 24 timers varsel, og de ret detaljerede regler i "Fællesordning for arbejde i Holddrift" skal nøje følges.

Holddrift har hidtil været meget usædvanligt i skovbruget, og det anbefales bl.a. af denne grund at drøfte en eventuel overgang med de berørte medarbejdere og desuden kontakte arbejdsgiverforeningen i god tid inden det formelle varsel på "3 × 24 timer" afgives.

Arbejdspriser

Overenskomsten angiver *vejledende* akkordpriser for klipning, bundtning og vejning af klippegrønt og for skovning af juletræer. Priserne forudsætter normalbevoksninger.

Når de bevoksninger, hvori der skal klippes eller skoves, er kendte, er der også mulighed for på forhånd at aftale, i hvor høj grad de aktuelle bevoksninger er "normale".

De kan både være ringere og bedre.

Det er særligt vigtigt, at de akkorder, der skal anvendes i sæsonen, er aftalt på forhånd, fordi dette emne ikke er egnet til forhandling i pressede situationer.

Lønstatistik

Af arbejdsgiverforeningens lønstatistik for 1987 fremgår det, at indtjeningen ved pyntegrøntarbejder på akkord (i gennemsnit af 1.992 arbejdere i hele landet) var cirka fire kroner i timen *højere* end ved skovning på akkord. Forskellen var størst i Jylland.

Når det erindres, at skovningsakkorderne indeholder omkostningsdækning for skovarbejdernes motorsave, er der således tale om en ganske høj timefortjeneste.

Den relativt høje indtjening ved arbejde med pyntegrønt må antages at være udtryk for, at der mange steder ydes en ekstraordinær arbejdsindsats, som også kommer virksomheden til gode.

Men den tanke kan også opstå, at nogle arbejdsgivere søger at betale sig til "arbejdsfred". Arbejdsgiverforeningen er i hvert fald bekendt med nogle mislykkede forsøg i den henseende.

Det er arbejdsgiverforeningens opfattelse, at overenskomstens vejledende priser under normale omstændigheder fører til en timefortjeneste i nærheden af den gennemsnitlige timefortjeneste ved skovning (incl. motorsav), og at de således indeholder et incitament til øget indsats og et mindre fintfølelse syn på vejrligets omskiftelser for nu at sige det på den måde.

De vejledende priser bør i hvert fald ikke opfattes som minimumspriser.

Bundtvægt

Grundlaget for klippegrønt-akkorderne er bundternes vægt.

Bundterne skal holde den aftalte vægt, når køberen afhenter varen i skoven, og der går altså en kortere eller længere tid fra klippegrøntet er bundtet og vejret, til køberen overtager varen.

I denne periode kan bundternes vægt ifølge Skovteknisk Instituts undersøgelser ændres med op til 20% i begge retninger, blandt andet – men ikke endtydigt – afhængig af periodens længde og vejrlig.

I de vejledende akkorder for klipning, bundtning og vejning af pyntegrønt er det forudsat, at bundterne på bundtningstidspunktet indeholder 3% overvægt.

Et 5-kg's bundt skal således på dette tidspunkt veje 5.150 gr. og give en aflønning på 5 × den aftalte kg-pris.

Det forudsættes herved, at bundterne under normale vejrforhold kan holde handelsvægten ved levering til køberen inden for 4 - 6 dage.

Kan denne forudsætning i konkrete tilfælde ikke holde, f.eks. hvis vejrforholdene ikke er normale, eller hvis lagringstiden bliver mere end 4 - 6 dage, må dette tages i betragtning ved lokal aftale med skovarbejderne.

Forlanger ledelsen, at 5-kg's bundter "for en sikkerheds skyld" skal indeholde 5,2 kg, skal sådanne bundter på bundtningstidspunktet veje 5.356 gr. og give en aflønning på 5,2 × den aftalte kg-pris.

Det er naturligvis ikke meningen, at bundter, der er produceret i regnvejr, skal indeholde færre grene, end hvis de var produceret i normalt vejr.

Skovarbejderen skal med skovfogedens løbende instruktion, tilsyn og vægtkontrol præstere bundter, der holder den aftalte vægt, når de afhentes inden for en rimelig frist, som er højst 6 dage, og han aflønnes i forhold til denne vægt.

Lagres bundterne i længere tid med deraf følgende ændringer i vægten, er problemet alene virksomhedens (og køberens).

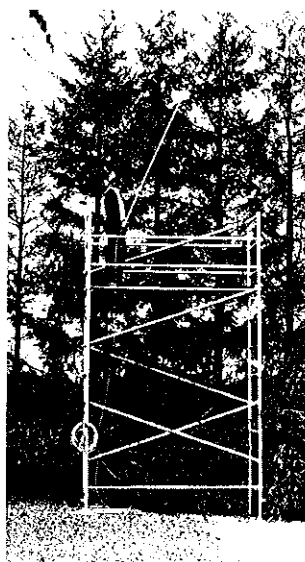
Lagringstiden bør under alle omstændigheder være kortest muligt. Lagring over week-enden bør derfor undgås, hvis det er muligt.

Det foregående indeholder navnlig en anbefaling af *på forhånd* at gennemdrøfte og løse så mange som muligt af de problemer, der kan tænkes at opstå under den kommende sæson. Med andre ord at indgå en lokalaftale, der –

som alle lokalaftaler – bør være skriftlig og gælde en bestemt, afsluttet periode. Som grundlag benyttes sidste års erfaringer, kendskabet til de aktuelle bevoksninger, skovbrugsoverenskomsten og arbejdsgiverforeningens lønstatistik. De to sidstnævnte forudsætter, at virksomheden er medlem af Skovbrug Arbejdsgiverforening.

ARBEJDSPLATFORM

- til brug ved klipning af pyntegrønt

Dansk Skovforening, Pyntegrøntsektionen, udviklede i 1985, i samarbejde med Vectur Stilladser, en sikker, stabil og meget fleksibel arbejdsplatform til brug ved klipning af PYNTEGRØNT.

Platformen har i denne sæson været anvendt med stor succes i godt 20 skovdistrikter i Danmark. Platformene er 0,74 meter bred, 2,60 meter lang og kan fås i mange forskellige højder fra 1,25 meter og op til 8-9 meter.

På benene, som på ujævnt terræn kan justeres helt op til 90 cm med en simpel snaplås, der er monteret „ski“, således at benene ikke synker i det tiltider meget bløde underlag. Denne „ski“ er tilmed monteret i et kugleleje, således at skien har fat i underlaget.

NB!
Godkendt af Arbejdstilsynet!

For at gøre arbejdsplatformen så mobil som muligt, har vi konstrueret nogle bærehåndtag, således at man har godt fat når man flytter platformen i rækkerne.

Pris og vægt:

Platformshøjde 4 meter - vægt 60-65 kg.

Ca. pris kr. 14.500,-

Platformshøjde 6 meter - vægt 75-80 kg.

Ca. pris kr. 17.500,-

OBS!

Platformen kan med fordel anvendes sammen med trykluftsklippeudstyr fra CAMPAGNOLA
Vagn Jensen
Karlsunde.

Kontakt: Bent Pedersen
Ring: 02 52 50 52

INSTANT
VECTUR
STILLADSER